

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

19 Haziran 2013

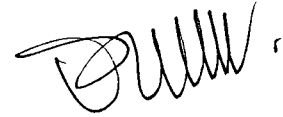
Sayı : 64272063-610-1802
Konu :Yazılı Soru Önergesi (7-23379)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi :TBMM Başkanlığının 24.05.2013 tarih ve 43452547-120.07-125076 sayılı yazısı.

Eskişehir Milletvekili Sayın Kazım KURT'un tarafıma tevcih ettiği 7/23379 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EK :
Önerge Cevabı (3 Sayfa)

**ESKİŞEHİR MİLLETVEKİLİ SAYIN KAZIM KURT'UN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/23379)**

Soru 1:

Her ne kadar gelişmiş ülkeler nükleer enerji üretmekte vazgeçse de, hükümetiniz, Sinop'a bir nükleer enerji santrali yapmaya kararlı görünmektedir. Kendi teknolojisi ile söz konusu santrali yapmaya olanağı olmayan Türkiye, ister istemez yabancılara yaptıracaktır. Daha önce Rusya ile ikili anlaşma ve arkasından anlaşmayı onaylayan bir yasa yaparak Mersin, Akkuyu NGS'yi verdiğimiz göre, bu aşamada Sinop'ta da aynı yöntem kullanılacaktır. 2013 Nisan ayı sonu itibarıyla ajanslar kanalıyla basına yansıyan haberlere göre Çin Guondong Nükleer Enerji Grubu, Bakanlığa somut bir teklif sunmuştur. Yine, 2-3 Mayıs 2013 tarihlerinde ülkemizi ziyaret edecek olan Japonya Başbakanı Sinzo Abe'nin de bu konuyla ilgili anlaşma yapmak üzere geleceği yazılmaktadır. Bu bilgiler ışığında;
-Sinop'ta yapılacak NGS ihalesi hangi aşamada?

Cevap 1:

Sinop'ta nükleer güç santrali (NGS) inşa edilmesine dair yürütülen süreçte Hükümetlerarası Anlaşma modeli uygulanmıştır. Bu sebeple, 3 Mayıs 2013 tarihinde Japonya Başbakanı Şinzo Abe'nin ülkemize gerçekleştirdiği ziyaret esnasında, "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Japonya Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyetinde Nükleer Güç Santrallerinin ve Nükleer Güç Sanayisinin Geliştirilmesi Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşma" imzalanmıştır. Anılan anlaşmanın imzalanmasının ardından Ev Sahibi Hükümet Anlaşması müzakerelerine geçilecektir.

Sorular 2, 6:

- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının bazı milletvekillerinin sorularına farklı yanıtlar verdiği anlaşılmaktadır:

- a) 7/8608 sayılı sorunun yanıtında, Japonya, Kanada, Çin ve Güney Kore ile görüşmelerin devam ettiği;
- b) 7/18429 sayılı sorunun yanıtında, Japonya, Çin ve Güney Kore ile görüşmelerin devam ettiği;

belirtilmiş olmasına göre KANADA ile görüşmelerden vaz mı geçilmiştir? Kanada'nın bu konuda eksikliği ya da diğerlerine göre farkı mı tespit edilmiştir? Hangi nedenlerle görüşmelerden vazgeçilmiştir?

- Tekliflerde sabit alım, sabit fiyat, istihdam, yerli işbirliği, teknoloji transferi ve benzeri unsurlar dikkate alınarak bir hesaplama yöntemi izlenmekte midir?

Cevaplar 2, 6:

TBMM Başkanlığı tarafından Bakanlığımıza 02.07.2012 tarih ile iletilen 7-8608 nolu soru önergesi ile 11.03.2013 tarih ile iletilen 7-18429 nolu soru önergelerine verdiğim cevapların, nükleer güç santrali yapımına ilişkin görüşülen ülkelerin değerlendirildiği dinamik bir süreç içerisinde aynı olmayacağı izahtan varestedir. Tarafıma yöneltilen soru önergelerinin cevaplandırılmasında sorulara aynı cevapların verilmesi değil, en güncel bilgileri içerecek şekilde doğru cevapların verilmesi yaklaşımı esas alınmaktadır.

Japonya, Güney Kore, Çin ve Kanada olmak üzere 4 ülke ile görüşmeler eşzamanlı olarak sürdürülmüştür. Ancak, Kanada'nın ülkemizden hazine garantisi talep etmesi ve söz konusu talebi olumlu karşılayamayacağımızı belirtmemiz üzerine söz konusu ülke süreçten çekilmiştir. Bahse konu 4 ülke ile nükleer enerjinin farklı boyutlarına ilişkin görüşmeler gerçekleştirilmiş, hangi ülke ile müzakerelere devam edileceğine ise çok yönlü değerlendirmeler neticesinde karar verilmiştir. Bu değerlendirmeler; hazine garantisi talebi, EÜAŞ'ın hisse oranı, teknoloji transferi, elektrik satın alım garantisi, elektrik satın alım fiyatı, yerli sanayinin katkısı ve vatandaşlarımızın istihdam edilmesi gibi bir çok hususu içermektedir.

ESKİŞEHİR MİLLETVEKİLİ SAYIN KAZIM KURT'UN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/23379)

3 Mayıs 2013 tarihinde Japonya ile Hükümetlerarası Anlaşmanın imzalanmasıyla Japonya Hükümeti ve Japon şirketler ile münhasır görüşmeler başlamıştır.

Soru 3:

Mersin, Akkuyu NGS sözleşmesinin 10.5. maddesinde “sabit alım ve sabit fiyat” şartı bulunmaktadır. Sinop NGS’inde de böyle bir sabit alım ve sabit fiyat şartı olacak mıdır?

Cevap 3:

Akkuyu NGS Projesinde olduğu gibi Sinop NGS Projesinde de “sabit alım ve sabit fiyat” garantisi olması öngörülmektedir. Daha detaylı görüşmeler ve fizibilite çalışması neticesinde, anılan hususlar netlik kazanacaktır.

Soru 4:

Sabit fiyat ve sabit alım şartının, serbest rekabet koşullarının söz konusu olduğu ortamlarda hangi mantıkla açıklanabileceğini kamuoyuyla paylaşmak ister misiniz?

Cevap 4:

Malumları olduğu üzere, Akkuyu NGS Projesinde, üretilecek elektriğin % 50’si için alım garantisi verilmiş olup geri kalan % 50’si serbest piyasada satılacaktır. Sinop NGS Projesinde de alım garantisi modeli öngörülmektedir.

Her iki santralin kurulu gücünü ve piyasa üzerindeki etkisini bugünkü kurulu gücümüz ve piyasamız ile kıyaslamak yerine nükleer santrallerin devreye girdiği tarihten sonraki ülkemiz elektrik sektörü ile mukayese etmek daha doğru bir yaklaşım olacaktır.

Diğer taraftan, Akkuyu NGS Projesinin maliyeti 20 Milyar Dolar ve Sinop NGS Projesinin maliyeti 22 Milyar Dolar’dır. Anılan projelerin finansmanın önemli bir kısmının uluslararası arenadan karşılanacak olması sebebiyle üretilecek elektrik için satın alım taahhüdü verilmesi finans maliyetlerini oldukça düşürecek, diğer bir deyişle mezkûr taahhüdün verilmesi projelerin finanse edilmesini kolaylaştıracak, söz konusu kolaylığın yansımaları ülkemizi müspet manada etkileyecektir.

Soru 5:

Bu tür işlemler yapılırken, ihaleye katılacak şirketlerin, ülke yöneticileriyle görüşmek, ihalenin ya da sözleşmenin koşullarını tartışmak, ticari ve diplomatik geleneklere uygun mudur?

Cevap 5:

Sinop’ta nükleer güç santrali (NGS) inşa edilmesine dair yürütülen süreçte ihale yöntemi değil, Hükümetlerarası Anlaşma modeli uygulanmıştır. Anlaşmanın ticari boyutlarına dair şirketlerle görüşmeler gerçekleştirilirken diğer hususlarda ülke yöneticileri ile görüşmeler yapılmaktadır.

Sorular 7, 8:

- Sinop NGS’sinin kapasitesi 5600 MWe olarak öngörüldüğüne göre, \$/KWh tarifesinde fiyatın çok küçük gibi görülse de 1 sent aşağı çekilmesi bize yılda kaç Amerikan Doları kazandıracaktır?
- Mersin NGS’inde anlaşılan sabit fiyat ve sabit alım koşulları dikkate alınarak 15 yıl boyunca 12,35 ABD senti fiyatına göre 1 sent aşağı çekildiği takdirde yılda kaç Amerikan Doları kazanmamız mümkündür?

**ESKİŞEHİR MİLLETVEKİLİ SAYIN KAZIM KURT'UN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/23379)**

Cevaplar 7, 8:

Akkuyu'da kurulması düşünülen nükleer güç santralının toplam kapasitesi 4800 MWe olacaktır. Söz konusu santralden % 88 kapasite faktörü varsayımıyla yılda 37 milyar kWh elektrik üretilmesi öngörülmektedir. Rusya Federasyonu ile imzalanan anlaşma uyarınca Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü (TETAŞ), Akkuyu Nükleer Güç Santrali'nin ilk iki ünitesinden üretilecek elektriğin % 70'ini ve 3. ve 4. ünitelerinden üretilecek elektriğin % 30'unu 15 yıl boyunca yakıt dahil 12,35 ABD senti/kWh'den satın alacaktır. Bu bilgiler ışığında, 12,35 ABD senti/kWh fiyatının 11,35 ABD senti/kWh'e çekilmesi durumunda TETAŞ'ın 15 yıl boyunca satın alacağı elektriğe ödeyeceği toplam tutar 2,8 milyar ABD \$ daha düşük olacaktır.

Soru 9:

Sinop NGS'sine teklif veren firmaların, tekliflerin tüm ayrıntılarını (üretim zamanı, işletme sırasındaki fiyat, sabit alım koşulu ile sabit fiyat koşulu, toplam teklif ve benzeri) şeffaf bir şekilde kamuoyuyla paylaşır mısınız?

Cevap 9:

Sinop NGS Projesine ilişkin 4 ülke ile gerçekleştirilen görüşmeler esnasında, ülkelerin avantajları ve dezavantajlarına ilişkin muhtelif zamanlarda basına yansıyan demeçlerimiz olmuş, belli hususlar bu demeçlerde dile getirilmiştir.

Ancak, Projeye ilişkin hassas bilgilerin Sinop NGS Projesi Ev Sahibi Ülke Anlaşması müzakerelerinin başlaması arifesinde değil, projeye ilişkin tüm anlaşmaların tamamlanmasının ardından kamuoyuyla paylaşılması daha uygun olacaktır.